SEIMO STENOGRAMOS

1-SIS SEIMO POSĖDIS

1922 m. lapkričio 13 d.

Posėdžio pradžia 2 val. 45 min. po piet.
Posėdį atidaro einąs Respublikos Prezidento pareigas A. STULGINSKIS.

Posėdyje dalyvauja:

1) Seimo nariai:

K. Ambrozaitis, J. Akmenskis, T. Aleliūnas, V. Beržinskas, S. Balčas, G. Bagdžius, J. Bruckus, L. Bistras, V. Bičiūnas, V. Čepinskis, E. Draugelis, K. Dominas, M. Galdikienė, V. Galinis, E. Gvildienė, L. Garfunkelis, K. Grinius, P. Jočys, P. Josiukas, Vl. Jurgutis, K. Jokantas, Al. Kardišauskas, V. Kasakaitis, K. Kudla, M. Krupavičius, K. Kosarskis, S. Kairys. V. Kvieska, H Kromeris, P. Kregždė, J. Kardelis, V Karoblis, B. Liaus, P. Lumbis, Vl. Lašas, J. Lapinskas, M. Markauskas, J Makauskis, V Mieleška, P. Mikšys, L. Natkevičius, K. Oleka, A. Pilkauskas, J. Plečkaitis, L. Purėnienė, A. Rimkus, K. Ralys, V. Račkauskas, S Riauka, P. Raulinaitis, P. Radzevičius, Kan. J Staugaitis, Z Starkus, M Sleževičius, D-ras J. Staugaitis, Vl. Skardinskas, A Šmulkštys, St. Šilingas, K. Šukys, A. Tumėnas, J. Tijūnaitis, A. Tornau, Z. Toliušis, J. Vailokaitis, P. Vilūnas, K. Volkovickis ir B. Žygelis

2) Ministerių Kabineto nariai:

Ministeris Pirmininkas ir Užsienių Reikalų Ministeris E. Galvanauskas; Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris J Aleksa; Švietimo Ministeris P. Juodakis; Teisingumo Ministeris V. Karoblis; Vidaus Reikalų Viceministeris P. Kerpė; Švietimo Viceministeris Pr. Mašiotas; Valstybės Kontrolierio padėjėjas J. Mašiotas; Vidaus Reikalų Ministeris K. Oleka; Finansų Ministeris V. Petrulis; Krašto Apsaugos Ministeris Maj. B. Sližys; Gudų Reikalams Ministeris D. Semaško; Susisiekimo Ministeris B. Tomaševičius ir Valstybės Kontrolierius J. Zubrickas.

3) Svetimų valstybių atstovai:

E. Borch — Danų Konsulo pavaduotojas; A Dilley — Anglų konsulas; K. F. Edwards — Amerikos konsulas; P. Eybert — Prancūzų konsulas; J Galia — Čechoslovakų konsulas; G. Padovani — Prancūzų delegatas; G. Palmquist Suomių konsulo pavaduotojas; H. Seiler — Vokiečių konsulas; Schimm v. d. Loeff — Holandų konsulas; A. Schmidt — Estų chargé d'affaires; E. Wigrab – Latvių chargé d'affaires.

4) Žemaičių Vyskupas Pr. Karys.

Respublikos Prezidentas A. Stulginskis. Ministeris Pirmininkas malonės perskaityti pirmojo Seimo atidarymo aktą.

Ministeris Pirmininkas Galvanauskas.

„Respublikos Prezidento įsakymas Nr. 119.

Pasirėmęs Seimo Rinkimų Įstatymu (§§ 89, 90) šiuo skelbiu Pirmąjį Seimą esant atidarytą.

Kaunas, Seimo Rūmai 1922 m. lapkričio mėn. 13 d.

(pas.) A. Stulginskis, E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas, Galvanauskas, Ministeris Pirmininkas".

Respublikos Prezidentas A. Stulginskis. Gerbiamieji Tautos Atstovai! Man pirmajam tenka nepaprastai daug garbės prabilti į Tamstas, pirmajam pasveikinti šį aukštą susirinkimą.

Steigiamasis Seimas du ir pusę metų stovėjęs Valstybės ir Tautos priešaky, atlikęs Tautos pavestą uždavinį, einant Lietuvos Valstybės Konstitucija ir įstatymais, lapkričio 9 dieną nustojo jam Tautos duotų įgaliojimų. Jo vietą štai užima papėdininkas, Lietuvos Seimas, ir šiai dienai išpuola didelė mūsų Valstybės ir Tautos gyvenimo iškilmė — Pirmojo Lietuvos Seimo atidarymo šventė.

Ši diena tai vienas tų mūsų valstybės atstatymo bei kūrimo netolimos praeities žymių etapų ir kaipo tokia mūsų Tautai ir Valstybei labai brangintina. Šiandien Lietuvos Valstybė, baigdama, taip pasakysiu, valstybės kūrimo periodą, žengia į normalų Valstybės Konstitucijos dėsniais nustatytą gyvenimą. Šiandien Lietuvos Valstybės istorijai atskleidžiamas naujas lapas, kurin bus įrašomi mūsų valstybiniai įvykiai, paprastajam parlamentui arba Seimui paėmus į savo rankas Tautos ir Valstybės vadovavimą.

Įvesdindamas Tamstas, Gerbiamieji Seimo Nariai, į tą garbingą, bet kartu ir labai atsakomingą prieš tautą ir šalį darbuotę, laikau savo kilnia pareiga bent bendrais bruožais nupiešti Tamstoms mūsų Valstybės padėtį.

Steigiamojo Seimo svarbiausis uždavinys buvo surašyti Valstybės Konstituciją, išleisti senai jau pribrendusį Žemės Reformos įstatymą, tvarkyti visus Valstybės reikalus, einant paprastojo parlamento pareigas. Konstituciją statydamas bei Žemės

Reformos įstatymą leisdamas St. Seimas, matyt, nebuvo nutolęs nuo liaudies norų, matyt, atspėjo gyviausius tautus reikalus, nes rinkimai į šį Seimą davė maždaug tuos pačius rezultatus, kaip ir į Steigiamąjį Seimą. St. Seimui nustačius Valstybės pamatus, išleidus epochinės reikšmės įstatymus, Lietuvos Seimui tenka nūnai St. Seimo nutiestąjį Valstybės rūmų planą tęsti toliau, pasirenkant kiek galima tobulesnių, mūsų šalies gerovei tinkamų formų, ar tai vykinant gyveniman jau išleistąjį Žemės Reformos įstatymą, ar tai išvystant Valstybės Konstituciją atatinkamais įstatymais.

Steigiamajam Seimui atsistojus šalies priešakyje, Lietuva buvo svetimos valstybės finansinėje priklausomybėje, mūsų Valstybė naudojosi Vokiečių valstybės piniginiais ženklais. Imantis Valstybės kūrimo ir tvarkymo darbo St. Seimui buvo aišku, kad reikia iš tos priklausomybės pasiliuosuoti. Bet kaip tatai tiksliausia atsiekti, esant kraštui karo padėtyje su kaimynais iš vienos pusės, iš kitos dar nepaaiškėjus Lietuvos tarptautinei situacijai, teko daug mąstyti bei susirūpinti, ypač turint prieš akis tuos negatyvius rezultatus, kurių patyrė su savo valiutomis naujai susikūrusios valstybės; todel St. Seimas, turėdamas visa tai omenyje ir atsižiūrėdamas į šių dienų faktorių komplikaciją, kuri veikia į šalies valiutos pastovumą, ėjo to klausimo spręsti su dideliausiu atsargumu.

Dalykas savaime aiškus, kad pereinant iš beveik nustojusios vertės valiutos į aukso valiutą, tasai perėjimo momentas nėra taip lengvas, jis surištas yra su tam tikromis mūsų ekonominiame gyvenime sunkenybėmis. Bet užtatai mūsų valstybės ekonominė padėtis, pati nepriklausomybė, pasirėmusi savo pastovia valiuta, įgyja neabejojamai tvirtesnį pagrindą. Lietuvos Seimui tenka dabar labai svarbus uždavinys — saugoti, kad mūsų valiuta išsilaikytų nustatytoje aukštumoje, tvarkyti šalies ūkį ir finansus taip, kad padarytasai svarbus žingsnis ne tik nepakenktų, bet duotų naujų pajėgų valstybės organizmui smarkiau augti, tvirtėti ir bujoti.

Steigiamasis Seimas, dėdamas valstybei pagrindus, tuo pačiu metu rūpinasi apibrėžti mūsų valstybės aparatą įstatymu nustatytomis taisyklėmis. Seimui, tobulinant to aparato kokybę, o ypač atsižiūrint į atmainas, kurios įvyksta sąryšy su valiutos įvedimu atlyginimo atžvilgiu, teks daugelyje atvejų ministerijų etatus mažinti, gal kai kuriais atsitikimais didinti.

Minėdamas St. Seimo atliktus ir neatliktus darbus, negaliu praeiti nepastebėjęs ir tai, kad St. Seimas savo laiku buvo užsibrėžęs įvykinti gana platų planą kultūros srityje, o ypač mūsų liaudies švietimo, žemės ūkio kultūros kėlimo, susisiekimo srityse, lygiai kaip savivaliavimo pašalinimo, teisėtumo bei teisingumo įgyvendinimo atžvilgiu, tačiau del nenumatytų ir nuo St. Seimo visai nepriklausomų aplinkybių minėtasai planas toli gražu ne visas buvo įkūnytas. Todel tenka Seimui labai plati dirvą gana svarbiems klausimams spręsti bei įgyvendinti.

Pažvelgus į mūsų valstybės padėtį užsieniuose, reikia pasakyti, kad St. Seimas perduoda Seimui Lietuvą jau susitvarkiusią savo santykius su Sovietų Rusais, su kuriais šiandien mes visai geruoju gyvename.

Su giminiuota mums Latvių tauta, išsprendę sienų klausimą, palaikome gerus kaimyninius santykius tikra to žodžio prasme.

Su pasigėrėjimu turime pabrėžti, kad pirmasai Seimas atsistojo mūsų valstybės priešakyje, kada Lietuva yra jau priimta į Tautų Sąjungos narius, kada Jungtinės Šiaurės Amerikos Valstybės, Apaštalų Sostas ir daugelis kitų valstybių yra pripažinusios Lietuvą nepriklausomą de facto ir de jure, kada pagaliau Lietuvos Valstybė, kaip tokia, yra užmezgusi tarptautinius santykius su daugeliu valstybių ir tokiu būdu įėjus į nepriklausomų tautų bei valstybių šeimyną lygiateisiu nariu.

Tačiau toli gražu dar ne visi mūsų Tautos siekimai įvykinti. Su kaimynais iš vakarų, Vokiečiais, kartkartėmis buvo mėginta likviduoti užsilikusias sąskaitas iš okupacijos meto bei dabarties santykiai nustatyti, bet deja ligi šiol pasiekti kokių nors pozitingų rezultatų tuo atžvilgiu mums nepavyko. Štai ir šiandien kaip tik tuo reikalu yra išsiųsta Lietuvos delegacija į Berlyną, pagaliau reikia turėti vilties, kad tiek kartų mėginus tartis, tiek kartų pasitarimus atidėliojus, galų gale mums pavyks užbaigti labai senas klausimas.

Daugiausia betgi St. Seimui teko kreipti domės į santykių nustatymą su Lenkais. Lenkai, nors ir būdami Tautų Sąjungos nariu, tačiau apsilenkdami su Tautų Sąjungos Statutu, su teise, pasinaudodami militarine pajėga, sulaužę akyvaizdoje Tautų Sąjungos atstovų padarytą sutartį, užgrobė mums priklausomus kraštus su mūsų senąja sostine Vilnium. Tiems kraštams bei sostinei atgauti Lietuvos valdžia suvartojo visus galimus taikius būdus. Mėgino sulaužytą teisę restituoti, Tautų Sąjungai tarpininkaujant. Tautų Sąjunga, pasiėmusi dalinai tarpininko, dalinai teisėjo rolę, klausimo tačiau išspręsti ligi šiol nepajėgė. Pagaliau pasiūlyta buvo Lenkams tą ginčą baigti Tarptautiniame Teisme, bet Lenkai, turėdami Lietuvos žemes užėmę, nuo Teismo atsisakė. Tokiu būdu Vilniaus kraštas dar tebeneša okupantų jungą. Lietuvių tauta nuo tų žemių, nuo savo senojo Vilniaus niekumet neatsisakė ir neatsisakys.

Klaipėdos kraštas Versalės sutarties aktu išskirtas iš Vokietijos, nes tai lietuvių gyvenama šalis. Einant minėtos sutarties dvasia, jinai turi būti grąžinta Lietuvai. Su pasigailėjimu tenka pareikšti, kad štai jau 4 metai nuo Versalės sutarties, o Klaipėdos kraštas vis dar nėra Lietuvai pavestas. Šiandien rengiamasi šis klausimas spręsti. Seimui teks budėti ir dėti daug pastangų, kad šio klausimo sprendimas nebūtų pasuktas į neteisingą ir pavojingą vagą.

Kokie privalės būti Vilniaus ir Klaipėdos kraštų santykiai su Lietuva, įėjus jiems į Lietuvos Valstybės sudėtį, Lietuvių Tauta per Steigiamąjį Seimą yra jau nedvejodama pareiškusi savo valią, būtent, kad tiems kraštams bus duota plati autonomija jų savotiškumams saugoti bei plėtotis. Nepaisant sunkios okupacijos, neatsižiūrint pinamų įvairių politinių pinklių, tų kraštų pastangos sujungti su laisva Lietuvos dalimi kaskart vis labiau auga ir stiprėja. Čia ateina mums į pagalbą ir mūsų krašto kilstanti kultūra, gerovė bei finansinis pastovumas, taip kad galų gale tų kraštų susijungimui su Lietuva kliudyti niekas nebepajėgs.

Kad atliktųjų darbų vaizdas būtų pilnesnis, baigdamas negaliu praeiti nepažymėjęs tų sąlygų, kuriomis teko Steigiamajam Seimui darbuotis.

Dar neįsigilinus į St. Seimo darbų esmę, Lenkų sukeltasai karas buvo nukreiptas ne tik St. Seimo, bet ir visos Lietuvos visuomenės pajėgas ir dėmesį ir apsigynimo sūkurį, ir tik mūsų kariuomenės narsių žygių, sunkių kovų ir didelių aukų dėka, žiauriems priešininko norams buvo užkirstas kelias ir tokiu būdu sudaryta galimybė tęsti pertrauktą darbą.

Gerbiamieji Tautos Atstovai! Minėdamas mūsų kariuomenės narsius žygius, pakeltus Lietuvai iš priešų išvaduoti, ar tai iš bolševikų, bermontininkų, ar lenkų, siūlyčiau garbingai žuvusius del tėvynės laisvės karžygius atsistojus pagerbti.

Tačiau puolimo pavojui niekumet neišnykus į apsigynimo reikalą per visą St. Seimo darbuotės metą mes priversti buvome ir esame kreipti daugiausia domės, pavesdami tam tikslui žymių mūsų turtų ir sveikatos ir gyvybės resursų. Štai ir bus viena svarbiausių kliūčių, kuri trukdyte trukdė St. Seimui vykinti užbrėžtąjį darbų planą.

Tamstoms, Gerbiamieji Seimo Nariai, tenka nelengvas uždavinys įgyvendinti ne tik tai, ką buvo užsibrėžęs St. Seimas, bet savo būsimų darbų programą dar žymiai praplėsti. Nėra pamato abejoti, kad tai atsiekti pavyks, nes inteligentinės šio Seimo pajėgos žymiai sustiprėjo, didelė Tamstų dauguma atsinešate prityrimo iš darbuotės St. Seime ar Valstybės įstaigų administravime; vadinas, kelias darbui jau pramintas, be to, gausingas visuomenės dalyvavimas rinkimuose duoda Tamstoms, Gerb. Seimo Nariai, daug Tautos pasitikėjimo sprendžiant šalies reikalus — visa tai privalo teigiamai atsiliepti į Seimo darbuotę.

Leiskite man, Gerbiamieji Tautos Atstovai, jūsų darbams palinkėti kuogeriausio pasisekimo. Tegu jūsų pastangomis pavyks sudaryti tikrai tvirta ir tikrai laiminga Lietuva! (Plojimas).

Einant Valstybės Konstitucijos *32* paragrafu Seimo nariai, pradėdami eiti savo pareigas, privalo prisiekti mūsų Respublikai arba duoti iškilmingą pasižadėjimą. Jo Ekscelenciją Vyskupą prašysiu atlikti priesaikos apeigas.

Žemaičių Vyskupas P. Karys (skaito priesaikos formulą):

„Aš prisiekiu Visagaliui Dievui, kad būsiu ištikimas Lietuvos Respublikai, saugosiu jos įstatymus ir sąžiningai vykdysiu Tautos atstovo įgaliojimus. Taip man Dieve padėk. Amen".

(Prisiekia *38* atstovai Krikščionių demokratų Ūkininkų Sąjungos, Darbo federacijos ir Lenkų frakcijos.

Prisiekę atstovai pasirašo priesaikos tekstą).

Respublikos Prezidentas. Neprisiekę Seimo nariai Lietuvos Respublikai duoda iškilmingą pasižadėjimą šio turinio: „Aš iškilmingai pasižadu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, saugoti jos įstatymus ir sąžiningai vykdyti Tautos atstovo įgaliojimus".

(Pasižadėjimą duoda *29* atstovai: Socialistų Liaudininkų Demokratų, Valstiečių Sąjungos, Socialdemokratų, Darbo kuopų ir Žydų frakcija — pasirašo pasižadėjimo tekstą).

Susidėjusia parlamentarine tradicija, seniausias amžiu atstovas imasi pirmininkauti; todel seniausiąjį atstovą kviečiu užimti pirmininko vietą. (Pirmininko vietą užima Ūkininkų Sąjungos narys kanauninkas Staugaitis. Krikščionių Demokratų, Ūkinin. Sąjunga ir Darbo Federacija smarkiai ploja).

Pirmininkas kan. Staugaitis. „Per skausmus į garbę!" Tais žodžiais geriausias mūsų dainius nurodė Lietuvai kelią. Skausmų Lietuva yra turėjusi jau labai daug, ir, turiu pasakyt, tie skausmai dar nėra baigti. Šiek tiek spindi mums garbės žvaigždelė, bet kol mes ją pasieksim, kol mes trokštamą laimę Lietuvoj pamatysim, — dar daug, daug turėsime pasidarbuot.

Jau antrą kartą mūsų Tauta siunčia čia savo rinktinius atstovus. Pirmasis, vadinamasis Steigiamasis Seimas, nutiesė mūsų valstybei pamatus; mums dabar ant tų pamatų tenka toliau statyti gražus, kaip mes manome ir norime, mūsų valstybės rūmas. Stegiamasis Seimas nutiesė metmenis, mums dabar reikia ataudai padaryti; o daug, daug dar turėsime pasidarbuoti, kol išeis gražus audeklas, taip gražus, kaip tie senovės mūsų Lietuvos audeklai — „rašytiniai". Prie to, ką yra pasakęs p. Prezidentas, aš laikau savo pareiga pažymėti, kas ypač reiktų nudirbti šiam Seimui.

Steigiamasis Seimas socialinių reformų srityje yra pravedęs vadinamąją žemės reformą. Bet išleisti įstatymas tai dar toli gražu nėra tai pat, ką pati žemės reforma įvykinti. Dalimi tos kliūtys, kurias čionai minėjo gerbiamasis mūsų Respublikos Prezidentas, dalimi pagaliau ir trumpas laikas nedavė galimybės Steigiamajam Seimui šito darbo pabaigti, t. y., pagal išleistą įstatymą žemės reformą pravesti. Jūsų tad, gerbiamieji Tautos Atstovai, bus uždavinys toliau šitai, ką Steigiamasis Seimas yra užsibrėžęs, savo darbu įvykinti, šalis iš jūsų to laukia.

Išėjęs iš svetimos mums Rusų valstybės, radome kraštą didelėje suirutėje. Ypač reikėtų daug padaryti švietimo ir socialinės apsaugos srityje (Salėj gyvas prtarimas). Steigiamasis Seimas, žinoma, per savo trumpą gyvavimo laką negalėjo visa ko padaryti. Mums teks, pasiremiant konstitucija, kaip tik aprūpinti liaudies švietimas. Aš laikyčiau — ir Jūs, Gerbiamieji, pritarsit man — reikalinga, kad mums pavyktų įvykinti tai, kas kultūringose šalyse jau senai yra, t. y., kad kiekvienas Lietuvos vaikas būtinai rastų sau vietos mokykloje. (Kdb. ploja).

Del socialinių uždavinių dar turiu pasakyti, kad šiandien nelaimingi esti visi mūsų darbininkai, senatvės susilaukę. Šitą žodį — „darbininkai" aš imu plačia prasme: suprantu ir tą, kuris savo rankomis dirba, ir ta, kuris protu dirbdamas prakaituoja. Visi jie, kaip žinome, mūsų šalyje, senatvės susilaukę, esti nelaimingi, nes jų senatvė nėra aprūpinta. Manau, kad pirmausia jūs, Gerbiamieji, pasistengsit, kad šita mūsų visuomeninio gyvenimo spraga būtų užkišta. Kad ligonis, kad darbininkas, žodžiu, kad visi tie, kurie glibos reikalingi, kuo greičiausiai rastų sau atitinkamos pagalbos.

Toki svarbiausi uždaviniai laukia mūsų šitą pirmąjį paprastąjį Seimą. Mes galim pasididžiuot, kad po Steigiamojo Seimo, kada jau Konstitucija yra parašyta, — mums tenka garbė pirmiesiems tą Konstituciją vykinti. Todel aš, pradėdamas to Seimo darbus, linkiu, kad jie būtų vaisingi, linkiu kuo geriausios kloties, kuo geriausio pasisekimo! (Salėj ploja).

Dabar jauniausiąjį šio Seimo atstovą kviečiu užimti sekretoriaus vietą. (Sekretoriaus vietą užima Socialdemokratų frakcijos narys, p. Galinis).

Dabar reiktų rinkti Prezidentas. Bet kadangi šiandieniniai mūsų darbai ir taip gana užtruko ir, kiek man teko sužinoti, frakcijos dar nėra visai pasiruošusios Prezidentą rinkti, tai aš drįsčiau Seimui pasiūlyti šiandien posėdį baigti, o Prezidiumo rinkimus sekamam posėdžiui atidėti. Tas sekamasis posėdis galėtų būti penktadienį. (Salėj pritarimas). Todel, einant pasiūlymu, sekamas posėdis bus penktadienį 10 val. ryto, ir to posėdžio darbų tvarka bus — Seimo Prezidiumo rinkimai. Prieštaraujančių nėra? Pasiūlymas priimtas.

Dabar, yra atėjusi visa eilė pasveikinimų. Prašyčiau gerbiamąjį sekretorių pasvekinimus perskaityti.

Sekretoris Galinis (skato).

„Jo Ekscelencijai Lietuvos Valstybės Prezidentui.

Kauno Miesto Savivaldybės vardu turiu garbės prašyti Jūsų Ekscelencijos suteikti susirinkusiam Seimui į mūsų miestą, kaipo į laikinąją sostinę, mūsų nuoširdų pasveikinimą ir drauge nuo Kauno miesto Savivaldybės palinkėti Jam kuovaisingiausių darbų, betvirtinant mūsų Lietuvos Respublikos pamatus ir bestiprinant jos nuolatinę eigą prie tiesos, teisingumo ir palaimos.

(pasirašė) Kauno Miesto Burmistras Jonas Vileišis. 13. XI. 1922 m.

(P l o j i m a s).

Toliau eina pasveikinimas (skaito).

„Šiaulių miesto Valdyba sveikina pirmąjį Lietuvos Seimą, reikšdama giliausios užuojautos ir pasitikėjimo. Be to, Šiaulių miesto Valdyba drįsta manyti, kad naujas krašto šeimininkas galutinai sutvirtins valstybės pamatus ir dės visas pastangas atvadavimui mūsų sostinės Vilniaus ir prijungimui Klaipėdos krašto.

(Pasirašė) Miesto Burmistras Kubeika.

(P l o j i m a s).

(Skaito). „Ponui Lietuvos Seimo Pirmininkui.

Prašau priimti mūsų kuogeriausius linkėjimus Seimui atsidarius ir kuoširdingiausius pasveikinimus jūsų asmenyje visam Seimui.

(Pasirašė) Suomijos atstovas Sylvander."

(Plojimas, kuris pereina į ovacijas Suomių atstovui).

Pirmininkas. Toliau eina pasveikinimas svetima kalba, kurio vertimą prašysiu poną Ministerį Pirmininką perskaityti.

Ministeris Pirmininkas Galvanauskas. Perskaitysiu Čekoslovakų pasveikinimo vertimą:

„Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui.

Čechoslovakų Respublikos Vyriausybės, o taip pat ir jos Tautos vardu aš turiu garbės pasveikinti ponus Lietuvos Seimo atstovus ir išreikšti kuogeriausių jausmų ir pageidavimų Lietuvos Tautai, kuri pasiuntė savo atstovus į šitą Seimą. Taip pat pareiškiu kuogeriausių ir didžiausių pageidavimų laimingai plėstis Demokratinei Valstybei, Nepriklausomai Lietuvai".

(P l o j i m a s).

Sekretorius (skaito).

„Lietuvos atstovybės Londone vardu prašau perduoti širdingus pasisekimo linkėjimus Seimo darbuotei tėvynės naudai. Mūsų sostinė ir uostas dar svetimų rankose; tarptautinis Lietuvos **status** ne pilnai nustatytas; ekonominiai ir vidujiniai tobulinimai dar priešaky. Daug padaryta, bet daug pasilieka pasiekti. Tą sunkų darbą šiandien ima ant savęs pirmas mūsų Seimas. Neabejojam, kad dirbant išvien, Seimas visas kliūtis nugalės. Valio pirmas Lietuvos Seimas.

(Pasirašė) Naruševičius.

(P l o j i m a s).

(Skaito). „Šiaulių pašto įstaigos tarnautojai sveikina naują tėvynės šeimininką, linkėdami kloties krašto atstatymo darbe. Tarnautojai tikisi sulauksią šviesesnės ateities.

(Pasirašė) Viršininkas Naidionovas".

(P l o j i m a s).

Seka pasveikinimas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, pasirašytas Antano Ivaškevičiaus vardu.

(Skaito).

„Lietuvos Valstybės Seimui sveikinimas.

Įgaliotas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Lietuvos Piliečių Sąjungos ir Bostono lietuvių draugijų, turiu garbės sveikinti nepriklausomos, demokratingos Lietuvos Seimą, jo narius, narsią Lietuvos kariuomenę, šaulius, Lietuvos liaudį ir jos valdžią.

Rėmė ir toliau pasižadėjo remti Lietuvos nepriklausomybę aštuoniasdešimt viena kuopa Amerikos lietuvių Tautinės Sandaros, Lietuvos piliečių Sąjunga, Šv. Kazmiero Draugija, Lietuvių Balso Dr-ja, Lietuvių Ūkėsių Draugija ir kitos Bostono ir kitų Amerikos dalių Lietuvių draugijos. Mane įgaliojo įteikti šį sveikinimą garbingam Lietuvos Seimui išreiškiant ištikimybę ir prižadant paramą Lietuvos Respublikai, kariuomenei, liaudžiai ir valdžiai.

Pasižadėdami remti Lietuvos Respubliką visomis išgalėmis, moraliai ir materialiai, linkime, kad mūsų sostinė Vilnius būtų kuogreičiau atvaduota iš grobuonių lenkų vergijos, ir kad Klaipėdos kraštas būtų prijungtas į bendrą Lietuvos kūną.

Šventai pasižadėdami remti Lietuvos nepriklausomybę, trokštame, kad jos piliečiai turėtų užtikrinimą tokios laisvės, kokią mes turime garbingoje laisvės šalyje, Amerikoje.

Remdami ir pasižadėdami toliau remti Lietuvos Nepriklausomybę, trokštame, kad Lietuvos Seimas pastatytų kuotinkamiausią valdžią, ir kad Amerikos lietuvių teisės nebūtų mindžiojamos nei Lietuvoje, nei per jos atstovybę Amerikoje.

Lietuvos ir Amerikos vienybės, Vilniaus ir Klaipėdos atgavimo, žuvusių del mūsų tėvynės laisvės karių ir visuomenės darbuotojų vardan, junkime savo pajėgas mūsų tėvynės Lietuvos labui. Valio! Valio! Valio!

Kaunas, Metropolis, Lapkr. 13 d. 1922 m.

(Pasirašė) Antanas Ivaškevičius, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, Lietuvos Piliečių Sąjungos ir Bostono Lietuvių Draugijų Atstovas — Baltijų Valstybės Finansinės Korporacijos Pirmininkas".

(Socialistai ploja).

Sekretorius. Čia yrą gudų telegrama, išversta lietuvių kalbon (skaito).

„Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui.

Valstybinė Gudų Liaudies Respublikos Kolegija Gudų Tautos vardu sveikina pirmą Lietuvos Parlamentą ir tiki, kad jis padarys realinių žingsnių tikram Lietuvos Gudijos draugiškumui.

(Pasirašė) Krečauskas, Kolegijos Pirmininkas".

(P l o j i m a s).

Pirmininkas. Darbų tvarka pabaigta. Todel Seimo šiandienį posėdį baigsime. (Seimo nariai sustoja ir giedą himną).

Posėdis uždaromas (3 val. 35 min.).

Kan. J. Staugaitis,
Posėdžio Pirmininkas

V. Galinis,
Posėdžio Sekretorius.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė